

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1925. július 31.

Felolvas szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 420,000 K, 1/4 évre 210,000 K, 1/8 évre 105,000 K, 1 hónap 35,000 K. Külföldre a költségességgel.

Debreczen.
XXIII. évf. 170. szám.

Petőfi halálának évfordulójára 1849 július 31.

Tél közepén született, nyár derekán halt meg. Ez a tél házával kezdődő, nyár hevével végződő élet mintha azt jelképezné, hogy annak, aki végig élte, a szíve tele volt minden érzélemmel, ami csak emberi kebelben lakozhatik: fagyos gyűlölettelől hőszerelemig, minden rossznak, nemtelennek a gyűlölettel minden jónak és nemesnek a szeretetéig. De jelképezi azt is, hogy az életnek téli fagyában és nyári forróságában egyaránt fordulhatunk Petőfihez, mert ő készen vár bennünket a gyönyörködés, a vigasztalás, a lelki fölemelés kifogyhatatlan adományával.

Ma azonban, halálának 76. évfordulóján ne annyira gyönyörködésért keressük fel Petőfit, mint inkább vigasztalásért és fölemelkedésért. Nagy veszteségeket és még nagyobb csapásokat szenvedtünk, egyén társadalom, ország. E veszteségek és csapások mélységéből emeljük föl sóvárgó tekintetünket Petőfiire. Sóvárgunk egy új március 15-ért, amely végkép meg hozza a gondolat és szó szabadságát, amely lehetetlenné teszi hírlapok önkényes elközbizását és beszűkítését. Sóvárgunk egy új Petőfiért, aki ismét eltöltse a lelkeket a szabadság, testvériség, egyenlőség szent himnuszával.

De rosszul beszélek, nem egy új Petőfiért, csak Petőfi megújulásáért sóvárgunk. Hiszen egy második, egy külön Petőfi el sem képzelhető, aki a szabadságért lángolóbban hevülne, aki a népiesség, az emberméltóság igéit hivatottabban hirdetné, aki jogtalanságot, elvonnást, zsarnokságot bátrabban ostromozna.

Az azonban Petőfi megújulását is helytelenül emlitem. Petőfi nagysága, költői és emberi ragyogása változatlan és örök. Nekünk kell megújodnunk, nekünk kell szívünk gyökeréig megváltoznunk. Hogy ne hirdesse senki március 15-én, Petőfi ünnepén, mint azt egy irodalmi vezérférfi tette, hogy a sajtót korlátozni kell! Hogy ne indulhasson el Petőfi szobrától, amint az már éveken át megtörtént, a gyűlölet ária, hogy végighömpölyögjön a főváros utcáin! Hogy Petőfi szent nevével ne szidalmazzák a testvériség szülöttét, a felekezeti sérelmet és ne éltsék a világszűkítést, az egyenlőséget megcsúfoló *numerus clausus*!

Valóban meg kell újodnunk, lelkünk mélyéig meg kell változnunk, mert csak így leszünk

méltók Petőfi országává. Arra az országra, amelynek nemesak „Arany kalással ékes rózsaszínű”-a van, hanem amelyet éppen úgy ékesít a „Zordon Kárpátoknak fenyesekkel vadregényes tája”, arra az országra, amely „legszebb ország volt az öt világrész nagy területén”. Arra az országra, amelyet idegenek rosszakaratán, ellenségek gyűlöletén felül önmönbüncünk is segítettek szétdarabolni és amelyet csak Petőfitől tanult erőnyelkekkel lehet ma ismét összeforrasztani.

A Petőfi szellemében való megújuláshoz csak Petőfi költészetétől juthatunk. Nincs bölesebb intézmény, mint a katolikus egyház. Az rendeli, hogy a szentek tiszteletére olvassák a hívek a szentek legendáit, a szentekről szóló, avagy éppen a szentektől származó költeményeket. A magyar költészet szentjét, Petőfit sem tisztelhet-

jük hűbben és méltóbban, mint ha ma, a tiszteletére szánt napok egyikén, elővesszük biblia gazdagságú, az *Aure-legendával* egyértékű könyvét és szívünket-lelkünket megfürösztiük gyönyörködés, vigasztaló, fölemelő költeményeinek az üdítő habjaiban. Mindenki megtalálja a szíve, a lelke szerint valót. A gyermek hadd játszadozzék az *Anyám tyúkjaival*, az ifjú hadd fűzze ismét csokorba, fűzérbe a *Cipruslombokat*, vagy a *Szerelmem gyöngyeit* a férfi hadd emelje elszánt tekintetét „A szabadsághoz”, az aggasztván megannyi csalódás után hadd biztassa magát „Az itélet”-tel, azaz, hogy „mely eddig veszte örökké, győzni fog itt a jó”.

Gyermek, ifjú, férfi, agg, jertek, egyesüljünk Petőfi tiszteletében, ülhadjunk meg Petőfi költészetétől.

K. A.

Reinitz tömeggyilkos megszökött a szatmári fegyházból

Budapest, július 30. A késő éjjeli órákban érkezett jelentés szerint rendkívül szűkszavú erdélyi jelentés arról számol be, hogy Reinitz Jakab megszökött a szatmári fegyházból. Reinitzot kilenczseri rablógylókossággal hallatlanul izgalmas jelenetek között nemrég

ülte életfogytiglani börtönre a szatmári törvényszék, ugyanis az oláh törvények kizárják a halálbüntetést.

A szenzációs szökevényről részletek nem érkeztek és bár a hír megbízható forrásból származik, még megerősítésre szoruló.

Hegymegi Kiss Pál képviselő nyilatkozata a szerdai tanácsülésről, a közgyűlési ellenzék erejéről és némely furcsa szavazásokról

Hegymegi Kiss Pál dr. nemzetgyűlési képviselő néhány napja Debreczenben tartózkodik választói körében. A kiváló debreceni képviselőről köztudomású, hogy nemcsak az országos politika terén elismert tekintély de kitűnő várospolitikus is. — Szerdán résztvett a városi közgyűlésen és impresszióiról az alábbi feltűnően érdekes és egyéni nyilatkozatban számolt be munkatársunknak.

— Tegnap tényleg ott voltam a tanácssterem karzatán. Eltekintve az eredménytől, ki kell jelentenem, hogy a vita tartalma s a beszédek értéke kellemes benyomást tett rám. Pedig én törvényhatósági közgyűléseket Udvarhelyen és Marostordán hallgattam, ahol azoknak vezérszónokai Ugron Gábor és János, Gáll Sándor, Dézsi Zoltán, Bethlen István és Sebes Dénes, tehát kiváló de-

batterek voltak.

Fényes Jenő, Radó Rezső, Tervev Tamás, Fehér Ferenc beszédei a parlamentben is niosak lettek volna.

Zelinger Ederől csak azt mondhatom, hogy izzig-vegig muni- piálista politikus. Az elejétől eltekintve a dr. Markovits előadása is mély hatást tett rám. Varga Elemér kerekdeden, tárgyilagosan és talpraesetten ad elő. De meg kell állapítanom azt is, hogy az uralkodó városi csoport szónokai tárgyilagosságok voltak. Balogh István előadása teljesen kerekded és tömör. Csodálkozom Eklén, hogy közbeszólásaival éles helyzeteket teremt, holott beszéde a saját szempontjából egészen más egyéniséget mutat.

— Az elnöklő főispán sokkal jobb indulatu és hékésebb, mint a parlamenti elnökök, mert pl. Eklé közbeszólásai miatt a par-

lamentben eljutott volna a mentelmi bizottsághoz. A baloldali ellenzék még nem léte bele magát teljesen a helyzetbe, a jobb oldalról jövő közbeszóló támadásokkal szemben közbeszólásokkal nem vág vissza, így nem védi a sajtó szónokait.

— Persze sok furcsaságot is láttam, így

annyi sok komoly érv dacára engem meglepett, hogy a tanács részéről nem történt viszonzulás s meg sem kíséreltetett a cáfolat. Nagyon erősek ott bent a bizottsági teremben a tanács hívei, mert ez a válasz nélkül hagvás más törvényhatóságban nem lenne s a parlamentben sem merné egy miniszter sem megtenni.

— Különös volt az is, hogy a legellenzékibb beszédet dr. Hegedűs Jenő mondta, mert ő az óriási kamat felemlítésével voltaképpen a kölcsöntől elretentette az embereket és mégis elfogadta a javaslatot. Azt pedig egészen mulatságosnak kell tartanom, hogy az egyik szónok negyedóránig oktatta a másik oldalt a rövid beszédre. Sőt volt olyan bizottsági tag, aki elnöki jogot vindikált magának, amidőn az egyik felszólalót a szólás jogában korlátozni akarta. Egyáltalában naivitásnak és igazságtalanságnak tartom is ilyen nagy kérdésben a rövidsége való törekvést, hiszen olyan kölcsön felvételéről van szó, melynek 9 milliárdnyi összeget kitevő kamatai miatt évtizedekig nyögni fog a város lakossága. Egy új város-politika alapját rakiák le ilyen rengeteg összeg felvételével, tehát teljesen jogos és indokolt a leg- behatóbb tárgyalás és bizony napokig is eltarthatott volna ez a vita. Igazságtalan ez a követelés az ellenzékkel szemben.

Az uralkodó többség nem tartja be azt a gavalléros parlamentáris szokást, hogy a jogi és pénzügybizottságba az ellenzék vezetői is helyet foglaljanak.

tehát voltaképpen a közgyűlési teremben kell, hogy lefolytatódjék az érdemi tárgyalás is. Ehhez pedig idő kell. Kívánatos lenne, ha a főispánnak pártok felett álló egyénisége esnék bele a mérlegbe és legalább is egy előértekezleten ilyen sorsdöntő kérdésekben a behatóbb eszmecserét lefolytatnák.

Az érdemi elintézésre vonatkozólag a legmélyebben sajnálom, hogy Fényes Jenőnek a kislakások kérdésében be-

nyújtott indítványát Márk Endre böles szavai dacára sem logadták el. Ugyanaból a pénzből, mit bérházakra nézve megszavaztak, sokkal nagyobb számú kislakásos bérházat el lehetett volna építeni, ami lakásinségen: lakókon és háziurakon egyaránt segített volna. Örömmel hallottam, hogy a demokratikus ellenzék a határozatnak ide vonatkozó részét megfelelőbezi.

Kezemben van Debrecen egyik legelső építész cégének nyilatkozata, amely szerint ugyanannyi pénzért a két bérházra prelimináltatott 20 kislakásos bérházat, amely bérházakban 160 család helyezhető el.

— A nyomda kérdésével a püspök úr felszólalása után én nem kívánok foglalkozni, hiszen láttam, hogy a törvényhatóság nagy többsége az ő felszólalására szavazta meg a nyomdának adni szándékolt kölcsönt Bizonyára ő vállalja majd az erkölcsi felelősséget is a következményekért a nyomdával kapcsolatban.

— Olvastam a „Hajdúföld” ma reggeli számát. Van is rá megjegyzésem.

Debrecen város demokratikus ellenzékének nem én vagyok a polgármesterjelöltje, így tehát nem is leszek polgármester. Én maradok a magam után s egyáltalán csodálkozom azon, hogy egvesek minden érdeklődés háta mögött önző célokat kutatnak.

Ez igen rossz és új kurzusos debreceni szokás, mert bármilyen dus javadalmazás is legyen a polgármesterség, ügyszeretettől és kötelesség érzetből is érdeklődhetek Debrecen város dolgai iránt, hiszen e város egyik kerületének képviselője vagyok.

— Végül nem hallgathatom el, nagyon meglepett a tanácsnak a Déri-muzeum munkáinak kiadására vonatkozó eljárása.

Az első szavazásnál a többség egészen más eredményt mutatott, mintsem a Tóth és Sebestyén cég kapta volna meg az építkezést.

Másfelől pedig szeretném tudni, hogy a Fehér és Ritter cég, amelyet személynem nem ismerek, de úgy tudom, hogy teljesen egyenrangú a versenyzőkkel, olcsóbb ajánlatai ellenére miért tette el másodszor is a városi építkezésektől. Annál inkább kérdem ezt, mert az ácsmesterek a múlt alkalommal hasonló panasszal fordultak hozzám.

HA REUMÁS,
használjon iszapot a
MARGIT-
fürdőben

Meg kell menteni Gergely Sándort!

A tehetséges fiatal író a megvakulás előtti napokban fejezte be új nagy regényét — Egymillió kétszáz ezer koronát gyűjtött össze egy nap alatt a Debreceni Független Ujság Gergely gyógykezelésére

Budapest, július 30.

Olesó, nagyon szegényes, kis udvari hotelszoba ez. — Olvan, ahol az aiton van az ablak. Pillanatokig homályosult szemmel állok a küszöbön, mert semit se látni a késő délutáni naptól vörhenyes sötétben. Alig tudok tájékozódni: lassan hontakozik csak ki a rozoga vaságy, meg fehér ködös foltokban a bentlévők arcai. Sokan lehetnek. De senkisémmozdul.

Csönd. Aztán rekedt-idegesen kérdez a Gergely Sándor hangja:

— Ki az? — S kissé felemelkedik az ágyban.

Halkan, kórusban mondják a nevem a többiek: mindenki ismer. S már én is, hogy megszokom a szürkületet, felismerem őket: fiatal írók, költők, művészek. A szűk helyen zsúfolódva állanak és riadtan meredeznek maguk elé.

— Te vagy? — Őli ide... hozzám. — mondja Gergely és kimerülten visszafekszik a párnájára.

Csuromvíz az arca, ömlő verejték.

— Negyvenfokos láza van... — sugják. — Egész délután félrebeszél... csak néha tér magához...

— Ki is az? — szólal meg hirtelen megint. — Tudom... Igen... — Pauza után: — Mi újság? A fejem fáj rettenetesen...

— Csak pihen... — Pihenek...

De vonagló, rángatózó szájjal ismét beszélni kezd. Delirizálón.

— Ő az új Liliom... neki könnyű, nem fogja háború, betegség, szerelem, baj... Achrem... fickó... Nem törődöm... — és egész értelmetlenségbe fulnak a szavai.

Csak ezt ismétli sokszor: Achrem.

A regényének a hőse Achrem, a pompás jász, a tiszta egészség és öserő. Két nap előtt, hogy találkoztam vele, nagyboldogan mesélgetett róla: hogy elkészült a regénye, hat hét alatt írta meg. Pár oldal hiányzik még. Csak a szeme legyen rendbe. Most pihenni fog és befejezi majd a munkát.

— Kíséri át az uton... — mondta akkor. — Mikor vak voltam teljesen, egész nyugodtan jártam... Most azonban már van félteni valóm...

Panaszkodott, hogy nagyon rosszul lát, de teli volt reménységgel, hogy rendbe fog jönni. És tegnap, hirtelen beállott a

szörnyű fordulat: teljesen elvesztette a szemvilágát. A Poliklinika kitünő szemésze, Weisz Odön dr. kezelte. — Tejjiniekiót adott neki, az csinálta ezt a magas lázat.

Folyton, állandóan félrebeszél. — Achrem lesz az új megváltás...

— És Achrem fickó és Achrem fickó...

Nem tud szabadulni tőle. Dobálja magát, Vergődik.

— Tisztaság... fény... illendő pompa... igen... iólet... vacogja gyöttrőlázban.

S csak állunk főtotton, mozdatlanul, a nyomorúságos szobában: mintha mindannyiunkat torkon ragadna a végső kétségbeesés.

— Világosság! — hördül fel ismét.

— Achrem... nyögdecesel aztán. — Achrem fickó... a szemem...

— És már mi sem látunk: sírunk.

Siratjuk Gergelyben végzetes voltunkat. Az embernek a sorát, aki ember akar lenni, az átkozott magyar átkot, amely lefog, nyögöz, a ninestelenség megalázó kínját, a magyar író pokoli fátumát, mely mindig bitangolt volt, de mostani bitang időben bitangsága már fölkiált az égbe: szakadj le!

Szakadj, hogy vége legyen.

Mert nincs szájalom és őszszezengő megértés, nincs igazalom itt a dicső XX. században, csak gyűlölet van, vakító gyűlölet, Vakság.

Mely most is vakítani készül a leglátóbb magyar szemet. U.

Tegnap számunkban megirtuk, hogy Gergely Sándor, a háború utáni ifjú magyar irodalom legkiválóbb alakja a háborúban szerzett sebesülése következtében szerdán megvakult. Gergely most másodszor veszítette el szemvilágát, amelyet első vakasága után 1921-ben nyert vissza. Az embertelen nyomorban élő nagy magyar tehetség megmentéséhez hozzájárulni minden tehetősebb kultúremlernek legszébb kötelessége és örömmel regisztráljuk, hogy a budapesti írókörökben megindult gyűjtéshez a Debreceni Független Ujság szerkesztősége is hozzájárul. Egyetlen nap alatt egymillió kétszáz ezer korona gyűlt össze, amely pénzre életszüksége van Gergely Sándornak, hogy a legkiválóbb külföldi szemspecialistáknál tegyen még egyszer kísérletet látásának visszaszer-

zésére. Az adakozók névsora a következő:

A Debreceni Független Ujság szerk.	500.000 K
Fehér Andor és Társa r. t. tisztv. kara	250.000 K
Barta Ferencné	100.000 K
Hungária jazz-band	100.000 K
Fáy Árpád	50.000 K
Weisz Ferenc	50.000 K
Diósi Árpád	50.000 K
Mózes Arthur	50.000 K
N. N.	50.000 K
Összesen	1.200.000 K

További adományokat köszönettel nyugtázzunk és postafordultával juttatjuk el a tragikus sorsu íróhoz.

Debrecen megkapja a Déri-muzeum értékpapirjait

A Déri-muzeum előkészítő bizottsága pénzügyi szakemberek ajánlatára, 1923 júliusában a Déri-muzeum építésére Déri Frigyes által ajándékozott összeget, 1700 millió koronát — különböző értékpapirokba fektetett akkor, amikor az értéktőzsdén a legnagyobb hossz uralkodott már hónapok óta. Arra számítottak ugyanis, hogy az értékemelkedés továbbra is tartani fog s ezáltal kiegészíthető lesz az 1700 millió korona anynyira, hogy a Déri-muzeum felépítését megkezdhetik. Azonban nem így alakult a helyzet. A hossz után váratlanul óriási zuhanás következett be, melynek következtében nemhogy a befektetett tőke felnövekedett volna, hanem az oly minimálisra zuhant, hogy attól kezdve gondolni sem lehetett arra, hogy a Déri-muzeum felépítését megkezdjék.

Ettől kezdve két évig húzódt az ügy s bár a muzeum alapköve régen le volt téve, az anyagiak hiánya lehetetlenné tette a további munka megkezdését mind a mai napig, amikor is — mint ismeretes — a város a ráeső 65 milliárdos külföldi kölcsönből legelső sorban is a Déri-muzeumot fogja felépíteni.

— A város — a muzeum felépítője — már eddig is több ízben kérte a kultuskormányt, hogy a Pesti Házai Első Takarékpénztárnál 1923. év július óta letétben kezelt rtékpapirok kiadásáról lehetőleg sürgősen intézkedjék. A kultuszminiszter azonban csak ma küldött leiratában értesítette Debrecen város tanácsát arról, hogy az intézkedés megtörtént az értékpapirok Debrecen város rendelkezésére bocsátása irányában s a miniszter felhatalmazta dr. Czákó Elemér kultuszminiszteri helyettes államtitkárt, aki a Déri-muzeum ügyeit eddig is vezette, hogy az értékpapirok a város házipénztárába küldése iránt tegyen intézkedést. Az értékpapirokat tehát Debrecen városa rövidesen átveheti.

— Váltóigazítás lábtöréssel. Iván András 37 éves püspökudányi váltókezelő szerdán éjszaka a vágányok közt elesett és olyan szerencsétlenül zuhant a töltés oldalára, hogy lábszárát törte. A szerencsétlenül járt váltókezelőt beszállították a debreceni egyetemi sebészeti klinikára.

Aszódi és Róth divatáruháza

ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.: **szövetek, selymek, grenadinok, epongék, batisztok, zefirek, vásznak, harisnyák, keztyűk és mindenféle rövidáru cikkeit.**

Idény utáni olcsó leszállított árak!

A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállítói.

Tisztviselőknék külön 5% engedmény!

Két iparost megölt a földgáz a karcagi halálkútban

Karcagon a napokban borzalmas szerencsétlenség történt. Két karcagi iparost a földgáz megölt a Mezőgazdasági Takarékos udvarán lévő kútjében.

Lengyel Mihály ácsmesterre rábízták a régi kút javítását. — Lengyel dolgozott is a kútban s épen az utolsó gerendát akarta kiemelni, amikor a kút mélyéből előtörő földgáz leszédítette a kút fenekére. A segélykiáltásra az udvaron tartózkodó Szilágyi László mészáros a kúthoz rohant és ki akarta menteni Lengyelt. Mentés közben ő is gázmérgezést kapott és holtan zuhant le a kútba. A mentők gázárc segélyével hatoltak le a kútba és úgy mentették ki a két szerencsétlenül járt iparost, akiknek a teste már egész barna volt a gázmérgezéstől.

Fényesen ünneplik meg a debreceni csata évfordulóját

Debrecen városa minden évben fényes ünnepély keretében ünnepli meg az 1849. augusztus 2-iki debreceni csata emlékét, amelynek a múlt évben volt 75-ik évfordulója. A városi tanács az idén is fényes emlékünnepélyt rendez, melynek előkészítésével dr. Pálfi Zoltán tb. aljegyzőt bízta meg.

Az ünnepély műsora a következő: Hymusz, éneklés a MÁV. Egyetértés dal- és zenegyűjtet. Emlékbeszéd, mondja Peleskey Sándor segédlelkész. Nemzeti Hísekegy. Éneklés az összes helybeli dalárdák Sztára Sándor kerületi karnagy vezetésével. Boross Sándor: A garbolci toronyban című hazafias versét szavalja Ráthonyi Lajos igazgató tanító. Dr. Vásáry István polgármesterhelvettes főjegyző a város nevében, mások pedig egyesületeik nevében megkoszorúzzák az emlékművet. Szózat. Éneklés az összes helybeli dalárdák. Hymusz. Előadja a MÁV. Egyetértés zenekara.

Az ünnepélyt vasárnap délután tartják 6 órakor tartják meg a hősök temetőjében. Gyülekezés a városházán, ahonnan fél 6 órakor fognak az ünnepély színhelyére vonulni.

— **Az augusztus 2-iki emlékünnepély.** Felkérem a helybeli dalárdákat, társadalmi, levante és bajtársi egyesületeket, hogy a debreceni csata évfordulója — augusztus hó 2-án (vasárnap) d. u. 6 órakor a honvédtemetőben tartandó kegyeletos emlékünnepélyen mennél nagyobb számban résztvenni s amennyiben az emlékművet megkoszorúzni óhajtiák, ebbeli szándékukat nálam (Városháza, emelet, 31. sz. szoba) előzetesen, legkésőbb vasárnap délig bejelenteni sziveskedjenek. Gyülekezés fentjelzett napon d. u. 5 órakor a Városháza udvarán. Indulás a honvédtemetőbe d. u. fél 6 órakor. Egyben értesitem az összes dalárdákat, hogy az összpóba augusztus hó 1-én (szombat) d. u. 6 órakor a kollégium udvarán lesz megtartva. Pontos és mennél nagyobb számban való megjelenést kérek. Debrecen, 1921. július 30. Dr. Pálfi Zoltán tb. aljegyző.

A tébolydába szállítottak egy elmebajos szélhámos álhirlapirót

A miniszterelnökség nevében aeroplánt csalt ki a révkapitányságtól és azon akarta a Duna közepén Pasicsot meginterjuolni

Budapest, július 30.

A büntetőtörvényszék folyosóján másfél évvel ezelőtt felülműlt egy jóöltözött szemüveges fiatalember, aki különösen eldugott helyen lévő tárgyalási termekbe állított be és magát mindenütt törvényszéki tudósítónak adta ki. Senki sem tudta róla, hogy kicsoda, micsoda, de akadtak ügyvédek, akik elmondták, hogy

Pallos Pál jó családból származó fiatalember. Egyik nagybátyja főrendiházi tag volt

s egy gazdag nagynénie fogadta őt örökbe és ellátja őt minden jóval, úgy hogy a fiának semmiféle anyagi gondjai nem lehetnek. Mégis egyik szélhámosságot a másik után követi el. Még 1922-ben történt, hogy telefonon felhívta a budapesti posta- és távirtdaigazgatóságot.

— Halló, — mondotta — itt Walko Lajos miniszter beszél. — Parancsoljon, kegyelmes uram, — volt a válasz.

— Szükségem volna egy elegáns, jó minőségű automobilra, néhány napra. Bocsássák ezt rendelkezésemre és egy ügyes soffitort is adjanak, akiben teljesen megbízhatom.

Az adott címre a posta- és távirtdaigazgatóság elküldötte legújabb autóját és soffitort.

amit Pallos napokig használt.

Közölték az esetet Walko miniszterrel, akinek utasítására ki nyomozták s letartóztatták Pallos Pált, akinek azonban komoly baja még sem történt. Megállapították ugyanis róla az elmeorvosok, hogy

morfinita és köz- és önveszélyes elmebeteg.

Ekkor a családja bevitte őt a Schwarzer-szanatóriumba, ahonnan pár hónap múlva gyógyulttan elbocsátották. Az eljárást természetesen megszüntették ellene.

A múlt héten közölték a lapok, hogy Pasics szerb miniszterelnök egy szerb gőzhajón Budapesten át fog visszautazni Szerbiába. Pallós valahogyan **egy aeroplánt bérelt s eléje utazott Szönyig a szerb hajónak.**

úgy gondolva, hogy ott egy motorcsónakot bérel és el fogja érni a hajót és meg fogja interjuolni a miniszterelnököt. Amikor odaérkezett, megtudta, hogy a hajó már elhagyta Szönyt. Visszajött Budapestre, itt felhívta telefonon a révkapitányságot.

— Halló, itt Szentmihályi dr. kormányzósági miniszteri tanácsos beszél. Amint észreveszik, hogy Pasics miniszterelnök hajója megjelenik a láthatáron, jelentsek ezt azonnal a miniszterelnökségnek és gondoskodjanak arról, hogy a szerb hajó a Ritz-szálló előtt kössön ki.

A révkapitányság tudomásul vette ezt az utasítást, de még módjában sem állott valamelyes intézkedésre, már egy újabb utasítás jött Szentmihályi miniszte-

ri tanácsostól:

— Utasítom a révkapitányságot, — szöjt a parancs,

hogy bocsássanak rendelkezésre egy motorcsónakot, amellyel Pasics hajója elé kell menni

és ha újságírók jelentkeznek, ezeket is vigyük magunkkal.

Nemsokára a parancs után megjelent Pallós egy idegen emberrel.

beszálltak a motorcsónakba és amikor megjelent Pasics miniszterelnök hajója, odahajóztak a szerb hajó elé és felszóltak a kapitánynak, hogy meg szeretnék interjuolni a miniszterelnököt.

A kapitány azonnal jelentette ezt Pasicsnak, aki kijelentette, hogy lázas beteg és nem hajlandó fogadni az újságírókat.

Már úgy volt, hogy a nem sikerült interjúból semmi kellemetlenség sem járul senkire, azonban a révkapitányság jelentette az esetet a belügyminisztériumnak, amely azután megállapította, hogy Szentmihályi nevével miniszteri tanácsos nincs és valaki visszaélést követett el. A minisztérium utasította a kir. ügyészséget, hogy azonnal nyomoztassa ki, hogy ki volt ez a szélhámos, aki ezt a trükköt elkövette. A rendőrség tegnap délután jelentette telefonon, hogy sikerült megállapítani, hogy Pallós Pál álhirlapiró volt a szélhámos, Polányi Aladár dr. főügyész helyettes, az ügyészség

elnökének helyettese, utasította a rendőrséget, hogy

Pallóst nyomban tartóztassák le és kísérlék át az ügyészség Markó-utcai fogházába.

Ez meg is történt. Egy detektív kísérte be a fogházba Pallóst, aki mikor megpillanotta a fogházvezetőt ügyész, mintha mi sem történt volna,

nyájasan eléje sietett és kezét akart vele fogni.

Kovács Péter dr. ügyészségi alelnök már tudta, hogy miről van szó, erővel leintette a barátságosan közeledő embert, fogházort hivatott, aki azután felkísérte őt a cellába.

Az ügyészség áttanulmányozva az ügyiratokat, közokirathamisítás büntetnének jelenségeit látta fenforogni, ámde miután Minich Károly és Német Ödön dr. orvosprofesszorok szakvéleménye szerint

Pallós Pál ön- és közveszélyes örült, mániákus hazudozó, nagyvási hóbortban szenved, tehát büntetőjogilag beszámíthatatlan egyén, elene a büntető eljárást megszünteti.

Figyelemmel volt az ügyészség arra is, hogy a rendőrorvos, aki tegnap megvizsgálta Pallóst, azt jelentette, hogy már a Schwarzer-szanatóriumban is mint elmebetegét ápolták és még ma is elmebetegségben szenved, visszakísértette Pallóst a rendőrségre azzal az utasítással, hogy

haladéktalanul helyezze őt el egy zárt elmeegógyintézetbe.

Pallóst délután két órakor zárt kocsihoz átvitték a rendőrségre, ahonnan még a délután folyamán elszállítják őt a libómezei állami elmeegógyintézetbe.

A kereskedelmi és iparkamara Debrecen város közüzemei ellen

Egy fázisos forgalmiadót és a kereseti adó kivételének revidióját kérte a kamara közgyűlés

Ma délután 3 órakor nyitotta meg Szentkirályi Tivadar elnök a magyar Hísekegy elmondása után a kamara közgyűlését. A kánikulás időjárás ellenére is a kamarai tagok igen élénken látogatták a közgyűlést s a legnagyobb érdeklődéssel kísérték a rendkívül hatalmas tárgysorozat letárgyalását.

Az elnöki előterjesztések után megválasztotta a kamara levelező tagokul Vass Károly tanácsnokot, az iparhatóság vezetőjét, Ledniczy István ipari főfelügyelőt, Csuthy Imre, Csáky Béla, Gyura Kálmán ipartestületi elnököket, Róth Mór szolnoki terménykereskedőt, a szolnoki Kereskedő Társulat elnökét, Feldmann Sándor bank igazgatót, Sebestyén Lajos építész.

A személyzeti, háztartási és székházügvek letárgyalása után **a vasúti kezelési költségek leszállítása mellett foglalt állást a kamara.**

mert a mai rendkívül magas, aranydijszabásból még 17.000es és nem 14.500-as szorzószám

mellett papirkoronára átszámított díjtételek oda fognak vezetni, hogy középtávolságokon a vasut a teher-autók versenyével nem fog bírni. A folyó ügyek során

kegyeletos szavakkal paréntálta el a kamara az OMKE néhai agilis titkárát, Szász Pált.

Dr. Radó Rezső főtitkár referált ezután a korlátolt felelősségű társaságokról elkészült törvényjavaslatról. Ezt a törvényjavaslatot az teszi különösen aktuálissá, hogy a felértékelési rendelet

magas részvénytőrtőmimumot, 500 millió koronát állapít meg és felszámolására kényszeríti azokat a részvénytársaságokat, amelyek ezt a részvénytőrtőmimumot egy éven belül nem érik el.

Az új részvénytőrtőmimumokra vonatkozólag kimondja azt, hogy 200 millió koronán alul egy részvénytőrtőmimum sem alakulhat. A kis részvénytőrtőmimumok tehát rövidesen eltűnnek a magyar társaságok sorából, hogy a jövőben a korlátolt fe-

lelősségi társaság formájában működjenek. A kamara a törvénytervezetet örömmel fogadta.

Dr. Radó Rezső főtitkár előadásában foglalkozott a közgyűlés a kereskedelmiügyi miniszter ur azon leiratával, mely szerint

a hatósági üzemek, amelyek a magánpar és a kereskedelemnek versenyt okoznak s a közérdeket nem szolgálják, fokozatosan visszafeltesztendők.

Ezzel kapcsolatban foglalkozott a közgyűlés Debrecen város beruházási programjával és sajnálattal konstataálta azt, hogy a kereskedelmi miniszteri rendelet végrehajtása Debrecenben épen a hatósági üzemek tuifelesztésében nyilvánul meg. De nemcsak Debrecen városában, hanem az egész kamarai kerületben

a hatóságok egész sereg olyan üzemet tartanak még ma is fenn, amelyek elbirtalatlan versenyyükkel pusztítják különösen a kisipar élété fátát.

A közgyűlés a kereskedelmi miniszter felhívására mindezekről köteleességszerűen jelentést tesz s egyszersmind a sérelmes helyzet orvoslása és megszüntetése érdekében közvetlen lépések megtételével bizta meg az elnökséget.

Zelinger Ede

Debrecen város hirdetési vállalatának

azon tevékenységét panasolja, hogy a hirdetés elvállalással kapcsolatban végzendő munkát nem az ipartörvény által meghatározott módon végezteti, hogy még az építkezéseknél kitett jelző táblákat itt „ez és ez az iparos végzi a munkát” is megadóztatja. Panaszolja a város

„levegő üzemét”

amit a faszorban elhelyezett padokkal rendezett be: akkor, amikor a padok vételéről volt szó, a padokat budapesti cégtől vették s amikor az ugyan ezen padokat előállító debreceni gyár bezárni készült a kapuit, a gyárnak meg kellett elégednie az inapártolás azon eszközével, hogy kapott egy kéro levelet a városi tanácstól, hogy kapuit a világért ne csukja be.

Dr. Diezig Alajos segédtitkár foglalkozott

a hólapda szédelgessel.

Reá mutatott azon okokra, a melyek a hólapda szédelgés rendkívüli elterjedtségét előidézték. A törvény hibáját abban találja meg, hogy viszonyítva a többi tisztességtelen verseny cselekménnyel, a hólapda szédelgés tulságosan enyhén van kihágásként minősítve s vétségg minősítését ép ezért kérni kell. Azt kívánja a kamara, hogy a hólapda szelvények vevői és terjesztői is büntetendők legyenek. Előadói javaslatát a közgyűlés egyhangu helyesléssel elfogadta.

A munkásbiztosító pénztár új székházának építésével kapcsolatban Németh Aladár levelező tag, Békés Lajos al-

elnök és Zelinger Ede beltag foglalkoztak részletes felszólalásukban egyfelől a betegségleyezés terén még mindig tapasztalható anomáliákkal, más felől a székházépítés ügyével.

Az adóügyek közül különös említést érdemel az, hogy a kamara újból leszögezte magát **az egyfázisos forgalmi adó rendszer**

behozatala mellett, a jelenlegi rendszer uralmának idejéig azonban kérni fogja a pénzügyminisztert, hogy a vámkiüldőről jövő postacsomagok forgalmi adójának a lerovásánál a számla alapián történő lerovásnál a bejelentési iv kitöltését a vámhivatalnál beosztott postatiszt végezze, nehogy csomagtorlódás állion be. Kérni fogja a kamara a vásároló iparosok fényképes igazolványának egyszerűsítését, a külföldi bizonyosok forgalmi adójának rendezését.

Mint hogy az általános kereseti adó kivetése a legnagyobb aránytalanságokat szülte, a beadott vallomásokot a bejegyzete cégeknel sem vették figyelembe, a becslés szerinti megállapításnál nem vették figyelembe az érdekképviseleti kiküldötteknek a véleményét, ezért

a kamara akciót fog megindítani a kereseti adó kivetések revíziója iránt.

Zelinger Ede kamarai beltag indítványt tett a vicinális vonatok elégtelen szerelvényének szaporítása érdekében, amire az üzletvezetéség jelenlegi képviselői biztató választ adtak. Kimondta a közgyűlés Sesztina Jenő beltag indítványára, hogy felterjesztésben sürgeti a derecske—berettyóúifalvai vonal kiépítését. Ennek megtörténtéig a Sarkad felé irányuló összekötterést és menetrend megjavítását.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

HIREK

A szalmaözegek nyara

Ez az emberfajta ez idén különösen alateszt Debrecenben a nyarat, maídnem azt merem állítani, hogy az idei nyár Debrecenben a kifejezetten szalmaözegeké. A naffalinos, fólhított széli szőnyegek között gyakran végződik egy-egy hainal és a vendéglátó szalmaözeveg házigazda gyakran esik kétsébe azon, hogy nem tudja, melyik kredenciókba zárták el, elutasítás előtt, a pezsgőt kavaro kiskanalakat, vagy melyik commode-ban relik a likórszervis? Igen, itt van a szalmaözeveg nyara.

Itt a probléma: — miért van az, hogy a férfi-szalmaözevegnek mindent szabad, fölötte nincsen kontroll, mögötte nem lennek irigykedők, körötte nem száll szárnyra a pletyka: — mindenki természetesnek tartja, hogy szalmaözevegységét a rendelkezésére álló időn belül lehető intenzíven használja ki. — a mivel szemben, ott áll az igazi szalmaözeveg, a nvaralásra indult férfi itthagvott asszony, a kinek semmit sem szabad, aki mögött egy város kontrollja áll, az irigykedők, a pletykálkodók és a rossz májuak egész jazz-

bandia sivit, dobol és cintánvéroz, minden pillanatban arra hailandóan, hogy az ugynevezett hírnevet kikezdhesse?

Leegyszerűsítve a kérdést: miért szabad a szalmaözeveg férlinek mindent és az itthonmaradt szalmaözeveg asszonynak: semmit, miért kell nyomban szárnyra a hír hogy az itthonmaradt nagyságos asszony kiknek a társaságában fogvasztott tegnap este bölét, hogy e bölé vedrében hány rózsát hütött a lég s hogy e rózsá szirmaín virágnyelven ki irt levelet, de miért nem történik arról említés, hogy az itthonmaradt férfi hainali keltőkor melyik hölgyvel járta a shymmit és melyik kontlíson kocsikázta végig az erdő-állét? Eszemágában sincs ezért a szalmaözeveg férlinek egy pillanatig is rovócédulát adni, vagy a morál fehér tógájában a fogadattan prókátorok lengő álszakálával kifejezni: a megfigyelő csillagászati tornvából, a rosszalást. Hiszen ezután nem jöhet más, mint a tropikus nagy-takarítás, a szőnyegek megint kiporolják a naffalintól, a likórszerviszeket titokban vagy nyíltan kimossa a szobaléány és a férfi ismét férfi lesz, robotos gyermek, áldozatos pap, munkás férfi! Férfi!

De akkor, tekintetes közvélemény, kritikára hajlamos pletyka, szoboszedre, hírkikezdesre, orvtámadásra mindig szívesen vállalkozó álerkölespróféták: hagyjátok az asszonyt! Amikor elutazása előtt itthagya a férje, egyedül maradt és nincs, aki megvédje; támadni a védtelent: penetráns gyávaság, félrehuzott szájak mögött hiegyesztő ránc, jóakaratu füvelmeztetés, vagy anonim levél: szünjenek meg, ünjenek el és az, aki elég bátorságot érez magában a kritikához, vagy elég hazardériát a pletykához, érezen annyi önméretet is, amennyivel egyforma kötelességű de mindenestre egyforma iogu házastársakat! Aki bátor, legyen önmagával szemben is annvira az, mint azzal szemben akit bántani izlésiellen. Ne csak szalmaözeveg férfiak, de a szalmaözeveg nők is élienek, lélegezzenek és keressék inlius öröms aranyfürdéit! ...

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc-utcai templomban: Pénteken este egynegyed 8 órakor, szombaton reggel 7, délelőtt fél 11, délután 5 és este 8 órakor. Hétköznapokon reggel egynegyed 7 és este egynegyed 8. A Kápolnási-utcai templomban szombaton reggel fél 8 órakor.

— Hegyemgi Kiss Pált újabb gyász érte. Hegyemgi Kiss Pál nemzetgyüvülesi képviselőt ismét gyász érte, nemrégen halt meg a nővére, a napokban pedig sógora, Lévaý Lajos biskei református lelkes hunyv el. Az elhunyt Lévaý Lajos a vértessaljai egyháznak volt az esereése és mint egyházi író ismerítettette a nevét az egész országban. A dunamelléki egyházban Szász Károly és Petri Pál idejében vezető szerepet vitt.

— A mai naptól kezdve ismét játszik a Vigszinház.

— A debreceni református egyház szombatán délután presbitéri gyüvüést tart. Tárgyak: 1. A gazdasági bizottság javaslata néh. Tóth Ferenc által hagyományozott beregszászi ház eladása tárgyában. 2. Ugyanannak javaslata az egyházi pénzek elhelyezése tárgyában. 3. Az iskolaszék jelentése a három üresedésben levő tanítói állásra meghirdetett pályázat eredményéről. A három új tanító megválasztása. 4. Ugyanannak jelentése a tizifával egybekötött tanítói díjvelekre áthelyezés tárgyában. 5. gazdasági bizottság határozata özv. Szendi Imrénének a kegyeleti időre eső javadalma tárgyában. 6. Ugyanannak jelentése és javaslata az egyházi tiszviselők és alkalmazottak fizetésének rendezése tárgyában. 7. Ugyanannak javaslata az egyházi tiszviselők, tanárok, tanítók és egyéb alkalmazottak lakbérilletményének újabb megállapítása tárgyában.

— A mai naptól kezdve ismét játszik a Vigszinház.

— Az utazók nyári mulatsága. A Délmagyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületének debreceni csoportja augusztus 1-én, szombaton este, nagyszabásu nyári műsoros táncestet rendez a Frohner-sálló összes termeiben. A rendezőség olyan szerencsés kézzel oldotta meg a szórakozások sorozatának kérdését, hogy a jelekből ítélve, a mulatság fényesen fog sikerülni. A tánc előt igazi művész-számokból álló műsor fogja gyönyörködtetni a közönséget, lesz aztán szépségverseny nagyszorai nyemreményekkel, továbbá fönbóla és egyéb szórakoztató játék. Az estély iránt olyan nagyméretű az érdeklődés, hogy helyén való, ha előre megváltja a köönség a jegyeit, amelyek Frank Imre uridivat üzletében kaphatók a Piac-utca 43. sz. alatt

— Megdézsmáltak a csomagját. Boros Mihály Timár-utca 52. szám alatt lakó vásári árusnak a kecskeméti állomáson Seres Jánosné 60 éves asszony megdézsmálta a csomagját és ellopott pár millió korona értékű vászon árut. A lopott hóimét megtalálták nála. Az eljárást a tolvaj öregasszony elen megindították.

— A Budapesti Gutenberg Műkedvelőtársaság Debrecenben. A debreceni nyomdászok augusztus 15-én, szombaton (Nagyboldogasszony napján) az Arany Bika dísztermében a budapesti Gutenberg Műkedvelőtársaság közreműködésével este 8 órai kezdettel Gutenberg-ünnepélyt rendeznek. A műkedvelőtársaság legjobbjai jönnek le hozzánk, ami azt jelenti, hogy a mulatságon megjeleneteknek egy feledhetetlen estélyt szereznek ismét a debreceni nyomdászok.

— A mai naptól kezdve ismét játszik a Vigszinház.

— A sikkasztó dr. Vitán László kéri szabadlábra helyezését. Hirt adtunk már arról a nagyarányu sikkasztásról, a melynek hóse dr. Vitán László, az Alföldi Aakarékpénztár váltóosztályának főnöke. Dr. Vitán Lászlót — mint már megirtuk — a vizsgálóbíró letartóztatta és elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. Ma délelőtt dr. Vitán László ügyvédei dr. Aczél Jenő és dr. Saió László útján felfolyamodást jelentett be a vizsgálati fogságot elrendelő vizsgálóbírói végzés ellen. Avvádtanács a napokban fog dönteni a további fogvatartás kérdésében.

— **Azsurozást gépen.** zsebkendő és fehérműbe 1800 K. ruhára 2000 K. Endizés métere 3000 K. Szilágyi, Széchenyi-utca 1.

Budapest környékén, Rákosligeten eladom villaszerű házat,

mely áll 3 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, klozet, veranda, házmester lakás (szoba, konyhás), kert, villanyvilágítás, — **185 millióért.**

Bővebbet: Molnár M Budapest, VII., Csengéry-utca 6.
— Telefon: József 112.80.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak:

VIGSZÍNHÁZ: Cooper szereplésével: Akit megölt a szereltem. Rendkívül érdekes és fordulatos történet 6 felvonásban. Kísérő: Kabaré a levegőben, burleszk.

URÁNIA: Jules Verne magyar tárgyú regénye: Sándor Mátyás: Egy szabadsághős viszontagságai, 12 felvonásban.

SPORT

Propaganda uszóverseny a Margit-fürdőben. Vasárnap délután 4 órai kezdettel a DUE propaganda uszóverseny rendez a Margit-fürdő uszodájában. A verseny iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg és már eddig is sokan neveztek be a versenyre. Verseny után a DUE két csapata tart vízipólmérkőzést.

NyKISE—DTE és DEAC—DKASE körmérkőzése. Hatalmas érdeklődés nyilvánult meg a négy agilis egyesület körmérkőzése iránt, ami érthető is, mert attól eltekintve, hogy jótékony célra rendezik mérkőzéseiket, gyönyörű díjakért fognak küzdeni. A NyKISE csapatát nem kell bemutatni a közönségnek, hiszen még emlékeztünkben van az elmúlt bajnokságban végzett szép teljesítménye, különösen a DVSC ellen elért 2:3 eredménnyel. — A nyár folyamán kis visszaesés volt a csapatban, de most ismét megerősödött és a régi félelmetes riválisa lett a debreceni csapatoknak. A DTE a NyKISE vasárnapi ellenfele szintén reorganizálta csapatát és pedig remélhetőleg a legteljesebb eredménnyel. A csapat a bajnoki és nyári mérkőzéseken szenvedett basikerekért ezen körmérkőzésen akaria visszaszerezni elvesztett pozícióját s így mindent bele fog adni a mérkőzésbe. A két találkozója tehát kemény és változatos sportot fog nyújtani, melyből mindkét csapat nehéz küzdelem után 1—1 pontot fog szerezni. Utána a DEAC—DKASE mérkőzés kerül eldöntésre. A két egyesület találkozásai mindenkor a legizgalmasabb és legszenzációsabb eredményű mérkőzéseket hozták. Hiszen elég ha utalunk az őszi 3:3-as bajnoki mérkőzésre, melyhez hasonló izgalmasabb mérkőzést keveset látott Debrecen közönsége. Mindkét csapat lövése a határta-

lan lelkesedés és küzdeni akarás s így természetes, hogy találkozásaik tekintve, hogy hozzá erős fizikummal rendelkeznek, rendkívül heves iramban és változatos küzdelemben folyik le. Mindkét csapat rendkívül erős védelemmel rendelkezik, megfelelő szorgalmas haltsorokkal. A csatársor jelenleg mondhatni egyforma s így ez a mérkőzés is teliesen nyílt, melyből a nagyobb állóképességgel rendelkező és szerencsésebb csapat fog minimális eredménnyel kikerülni. A mérkőzések iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg és az egyesületek nagyszámu rendezőgárdája fog a közönség kényelmes elhelyezéséről gondoskodni.

Bíróküldés. DEAC—DKASE: Kerekes Géza, DTE—NyKISE: Nagy Dániel, DEAC ifj.—D. KASE ifj.: Pauló, DMTE ifj.—DTE ifj.: Szántó, Berettyóújfaluiban BUSE—KAOE: Hajdu Jenő, Karcag; Neumann Armin.

Új egyesületek Debrecenben és a vidéken. A keleti kerületben egyre-másra alakulnak az új egyesületek. Debrecenben Harmonia Dal- és Sport Egyesület néven a Helyi Vasut alkalmazottai, a villamoskalauzok alakítottak sportegyesületet és már tréningbe is álltak. Alakulásukat bejelentették a MLSZ-nek is. Berettyóújfaluiban a BUSE-nek alakult riválisa, a BIKSE, Berettyóújfalu Iparos és Kereskedők Sport Egyesülete néven és Berettyóújfalu vezető emberei állnak az egyesület mögött. Püspökladányban a Vasutas Sport Club, amelyben Főrizs is jár, mutat fel szép eredményeket. A Derecskei MOVE is sorompóba áll és benevez a II. osztályú bajnokságra a többi most alakult egyesülettel együtt. Nyiregyházán a Munkás TE kezdte meg működését.

Steinfeld István kerületi elnök kijelölte a keleti kerület reprezentánsait. Augusztus elsején és másodikon rendez a Birkozó Szövetség Szegeden Magyarország 1925. évi vidéki birkozó bajnokságait s ezzel kapcsolatosan az országos birkozó kongresszust. A versenyen az ország minden kerülete legkiválóbb birkozóival veszi fel a küzdelmet, hogy a nagy értékű Brüll Alfréd-vándordíjat megnyerje. A keleti kerület birkozója a kerületi elnök áldozatkészsége folytán teljes számban indulnak. A légsúlyban: Rottmann, Kovács, Vegera, a pehelysúlyban Kellner, Benkő, Weinberger, a könnyűsúlyban: Kiss Mihály, Székely, Ökrös, a kisközépsúlyban: Erdély, Nóránt, a nagyközépsúlyban Gojzer, Hangya fogják a kerület színeit képviselni. A versenyzők Paulovich Pál kerületi előadó vezetésével a szombat reggeli gyorsvonattal utaznak el. A DTE és kerület részéről Dózsa György, Nuszbaum Jenő, a DVSC Tóth Ferenc, Bagossy Sándor, a DMTE Szabadi János elnök fognak megjelenni.

A DEAC házi uszóversenye. A Debreceni Athletikai Club ma pénteken délután 6 órakor házi uszóversenyt rendez külön a

szénitorok, ifjúságiak, hölgyek, gyermekek és kezdők részére. A versenyen indulhat a DEAC-nak minden igazolt uszója és mindenki, aki az Egyetemi Athletikai Club színeiben akar versenyezni és általában mindenki, aki a klubnak tagja akar lenni. Nevezési díj épen ezért nincs és nevezni a helyszínen lehet. A győztesek a DEAC művészies oklevelét kapják. A versenyen belépti díj nincs, úgy hogy azt a közönség is végignézheti, mindenesetre azonban kívánatos volna, hogy a nagyközönség a verseny alatt a sekélyebb vízben tartózkodjék. Akik azonban csak az uszóversenyt akariák megérteni, azoknak a 4000 koronás megtekintési jegy váltása kötelező.

A vasárnapi debreceni ifjúsági verseny nagy eseménye lesz a vidéki atletikának, mert a vidék e bainoki versenyben fog számot adni újabb fejlődéséről. Ma már bizonyos, hogy a vidék atletikája számottevő tényező az országos atletikában és ma már a vidéki atléták közül többen szerepelnek első helyen az országos bainoki listán. Hogy csak egy pár példát említsünk, a győri Mondvay, vagy Fekete, a pápai gerelyvető bainok és a DTE Teszlerje ma már országos nevű atléták. A vasárnapi versenyen az említett atlétákon kívül egész sereg új tehetség fog bemutatkozni és minden remény megvan arra, hogy a kerület országos bainoki versenyre kimagasló eseménye lesz az idei atletikai évnek. Az atletikai versenyt a DTE nagyerdei sporttelepén rendezik meg vasárnap délután 4 órakor.

KÖZGAZDASÁG

Változatlan a gabonapiac

A liszt piacon nincs változás, a budapesti malmok 6200—6400 koronás alapon ajánlják a nulláslisztet, augusztus—szeptemberre. Az azonnal átvehető nullásliszt ára 6400 korona. Kereslet csak 6-os kenyérlisztben van amelyért 5800—6000 koronát fizetnek minőség szerint.

A tőzsdetanacs mátlól kezdve a 79 kilogramos fajsúlyú búzát is jegyzi, úgyhogy 77—78 és 79-es fajsúlyokat regisztrál. Ennek oka, hogy az idei kitűnő minőségű búza átlagminőségét 79 kilogramos fajsúlyúnak lehet tekinteni.

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzései a következők: 77 kilogramos tiszavidéki új búza 362.5—365, pestmegyei és dunántúli 357—360.000, 78 kilogramos tiszavidéki búza 365—367.500, — pestmegyei és dunántúli 360—362.500, 79 kilogramos tiszavidéki búza 367.500—370.000, — pestmegyei és dunántúli 362.500—367.500, rozs 275—280.000 korona. Új takarmányárpa 260—270.000, ózab 420—440.000, tengeri 260—265.000, repce 535—545.000, korpá 225—230.000 korona Budapesten.

Paplanvarrodámban készülnék a legmodernebb paplanok. Villanyerővel frissítve és tisztítva. **DEBRECENI,** varroda: Kossuth-utca 11., Üzlet: Sas-utca 4.

NYILTTÉR

Alulírott ezennel kiadvilatkozatom, hogy a Hunyadi hengermalom az én kizárólagos tulajdonomat képezi, azt senkinek át nem adtam. Megbízást sem adtam senkinek arra, hogy a Hunyadi hengermalom részére és terhére bármilyen bevásárlást eszközöljön, így hát az esetleges hitelezésekért semmi felelősséget nem vállalok és semmi adósságot el nem ismerlek.

Hercz Ignác.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Utiveleket

leggyorsabban és legolcsóbban vizumoztat

Máv. II. Menetjegyiroda

Piac-u. 56. Telefon 12-03.

Bel- és külföldi fürdők képviselőlete.

Vasuti jegyek kiadása reggel 7-től este 9-ig

GYÓGYNÖVÉNYEKET,

székfű-, hársfa-, pipacs-, bodza- és ökörfarkkóró virágot, beléndek-, maszlaga-, fehér üröm- és kerek-mályvalevelet,

anyarozst és körisbogarat és minden egyéb gyógynövényt, továbbá mustár-, édes kőmény- és ánizsmagot

borkövet

legmagasabb napi áron vásárol a

„HYDROFLORA“ R.-T.

Budapest, IV., Váci-utca 20.

Sürgőnyclm: ARUNDO, Budapest. Kérünk mintázott áruajánlatot!

Legszebb gyümölcsök

jutányos áron Tóthnál, Piac-utca 7. (kapu alatt),

őszibarack

étkezésre és befőzéshez állandóan kapható.

MEGJELENT

Benoit
világhírű zsidó regénye:

A TÁNCOSNŐ

Ára 44,100 K.

Kapható:

Hegedüs és Sándor rt.

könyvkereskedésében a főposta mellett
Telefon: 54.

Legjobb minőségű

befőtt-kötöző

pergament (hólyag) papír,
kenderzsineg és csinos
üveg-cimkék

legolcsóbban beszerezhetők

Hegedüs és Sándor rt.

könyv- és papírkereskedésében
a főposta mellett. Telefon 54.

Szénsavval töltött

Éva vizet igyunk

üdit — frissit

Megrendelhető

Márkus Jenő Hatvan-utca 22. Telefon: 14.

Vízvezeték

szereléseket, csatornázási munkálatokat és javításokat jutányosan készít

Nagy József szerelő,
Burgondia-utca 1.

Kötéláru üzletemet

Petőfi-tér 4. szám alatt megnyitottam.

Kitűnő anyag. Jutányos árak. Viszonteladóknek árengedmény!!

BOGDÁNY SÁNDOR, kötélgyártó.

Ócska tankönyvekért

legtöbbet fizet

Aczél Antiquarium.

Faszén, mész, cement, gipsz, tűzifa

és minden építkezési anyag és tüzelőanyagok, legjobb minőségben és olcsó árban kaphatók **SCHIFFMANNAL**

Pesti-utca 3. Telefon 852.

Mindentéle

bádogos munkát

tervszerűen készít és javít

Kereszturi István
bádogosmester

Hunyadi-utca 10. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hirlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

● | **VÉTEL** | ●

RÉGI KÉPEKET, BUTOROKAT veszek. Cim a kiadóban. 1333

KÉZ alatt veszek kelengyevászat, fémterméket, nevezéknemes férméret. Cim a kiadóban. 1408

● | **ELADÁS** | ●

MÁRVÁNYMOZAIK, cementlapok, betonárak, sarkkövek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Műközyárnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93. 368

TÜZIFA vagontételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatalnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93. + 369

JÓMINŐSÉGŰ téglák és cserép Tóth és Sebestyén építészek térlagyarából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-u. 8. sz. 370

KIRÁLY kávéi mégis a legjobb, aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölt, meleg állapotban kapható. Dégenfeld-tér 11. 875

BOR. Sajáttermésű nagyban hordó és liter tételben eladó. Literenként 12.000 korona. Szoboszló-ut 11/a. 1088

ELADÓ egy nagyon szép ebédli kredenc olcsó árban. Értekezni lehet Burgondia 5. sz. alatt. 1166

HASZNÁLT jó szemérvautó eladó. Érdeklődni Gazdasági Takarékpénztár. Király-u. 2. 1175

SZÓLÓ 3 kis hold prima eladó Hajdúbagason. kb. 120 ltr, terméssel. 12 méteres új cseresopány. szüretelő edényekkel, naponta négy vonat érkezik. Nyil-u. 20. 1288

TÖRMELEK téglák és építkezésből eredő téglatörmelék és föld dímentesen szállítható a Svetits intézettől. 1345

TEJ pastörizált házhöz szállítva megrendelhető. Salamon, Miklós-u. 25. 1370

KÉTSZEMÉLYES plüszdivány, hálószoba, ingaóra, varrógép és egyéb higiénés eladók. Külsővásártér 7. 1349

NŐI ruhák és kabátok valamint 100 liter 54° elsőrendű törköly pálinka eladó. Simonfy-u. 9. 1394

ELADÓ Apaffy-u. 125. sz. ház, kedvező fizetési feltételekkel 1402

DIVATOS fehér és színes filckalapok legolcsóbban kaphatók Széll Gergeynél. Piac-utca 63. 1403

PATKÁNY- és rókafogó tiszta fajtaeszköz kutyák eladók. Deák Ferenc-utca 24. keresztnémet. 1419

ÜST, üstházzal eladó. Hatvan-utca 9. 1418

KIS családi ház, melyben két szoba konyha, mellékhelyiségek azonnal elfoglalhatók. dísznő és baronfi tartásra alkalmas udvarral eladó a város belterületén, kedvező fizetési feltételek mellett. Felvilágosítást ad a Debreceni Független Ujság kiadóhivatala. 818

SZEMESTENGERI, 150 mázsa, Konyvár állomáson eladó. — Értekezni Lőw Miklósnál. Bethlen-u. 19 1412

Tisztítsassa, festesse ruháit

Wachánál,

Debrecen, Simonffy-utca 55.

KERESLET

INTELLIGENS zsidó család elvállalja teljes ellátásra feltétlen uricsalád gyermekét, hol korrepetálásban is részesülhet orvostanhallgató által. Cim a Független Ujság kiadóhivatalában. 786

HAZMESTER felvétetik. Kossuth-u. 15. 1237

BEJÁRÓNÓ takarítást esetleg főzést is vállal. Vecsevné. Ispóty-utca 11. 1354

PODRÁSZSEGÉD jó munkás beléphet Dudás, Simonffy-u. 2. 1397

KIFUTÓ helyvt felvesz. Frank, Csapó-u. 11. 1400

MÉRLEGGÉPES könyvelő azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 1404

FÉRFI kvártélyost la Homokkert-u. 107. ajtó 7. alatt elfogadok, nagyállomással. 1407

10-15 kosztost felveszek ebéd-vacsorára havi 400.000 koronáért. Vigkedvű Mihály-utca 43. 1410

VEGYES

TÖRMELEK téglák és építkezésből eredő téglatörmelék és föld dímentesen szállítható a Svetits intézettől. 1326

LAKÁS és pinoók, jégvermek kiadók. Márton ügyvéd. Piac 44. 1160

CSINOSAN butorozott szoba elsőjére kiadó, öv. dr. Breiderné. Széchenyi-utca 49. 1350

Mérleget, sulyokat
hitelesítve javít

BIHARI mérlegkészítő
Miklós-utca 18.

BUTOROZOTT szoba különbejárati központban lakó öv. urinónél, szolid fiatalembernek vagy urinónék kiadó. Darabos 26. 1398

BUTOROZOTT udvari kis szoba különbejárati kiadó. Miklós-utca 26. 1395

BUTOROZOTT szoba kiadó. Cim a „Hajdúföld” kiadóhivatalában. 1396

MODERN kétszobás lakásomat elcserepléni hasonlóval esetleg kisebbel. Cim a kiadóban. 1399

KÜLÖNBEJÁRATU kétágyas butorozott szoba kiadó Csapó-utca 61. szám. 1401

BUTOROZOTT szoba központban garzonnak azonnalra kiadó. Hüvelyes 6. 1405

EGY pince raktárnak kiadó. Vendég-u. 35. 1406

KIADÓ szoba, konyha, speiz, kifestendő 1 évi bér. Cim a kiadóban. 1409

ELCSERÉLNÉM nagyon szép helyen levő 1 szoba, konyha, fűskamarából álló egészséges, szép tiszta Tócskerti lakásomat hasonlóval. Cim a kiadóban. 1414

KIADÓ különbejárati butorozott szoba két jobb fiatalembernek. Eötvös-utca 59. 1411

BUTOROZOTT szoba központban kiadó azonnalra. Simonffy-utca 11. földszint 2. 1413

BUDAPESTRE megbízást vállal Gálócsy magánnyomozó irodája Herczeg-utca 4/b. Indulás péntek éjjel. 1416

ÜZLETHELYISÉG a belvárosban — minden célra megfelelő — átadó. — Cim a kiadóban 1415

Most jelent meg!

BALATONI KALAUZ.

Szerkesztette:
dr. br. Wlassics Tibor
a Balatoni társaság orsz. elnöke.

Ára: 60.000. — K.

Kapható:
Hegedüs és Sándor Rt.
könyvkereskedésében, a főposta mellett.
Telefon 54 sz.

POLOSKÁT
svábbogarat, tücsköt, hangyát 24 óra belül mindenki kiírhatja a szabadalmazott féregirtóval. Olcsó árban kapható

STERN festékkészletében
PIAC-UTCA 10., Bikával szemben.
Garantált minőségű patkány- és egérlirtóból állandóan nagy raktár.

MOST JELENT MEG!

BETTAUER
legújabb regénye:
Asszonyvásár.

(Bettauer bécsi írónak, a Bánatos ucca szerzőjének — ki gyilkos merénylet áldozata lett — szenzációsan érdekes új regénye)

Ára 51.500 korona.

Kapható:
Hegedüs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében
a főposta mellett. Telefon 54.

„KÖNYVVITELI SZAKIRODA”

Kandia-utca 4-b. — Telefon: 741.

Előnyös áron vállalja üzletek, kereskedelmi és iparvállalatok, uradalmak könyveinek vezetését (óráknyelvést), üzleti könyvek felfektetését, leltár- és mérlegkészítést, revizori teendőket stb. Iparosokat, kereskedőket megtanít üzleti könyvek vezetésére, mérlegképes könyvelőkké kiképez hivatalnokokat, B-listás tisztviselőket stb.

Hivatalos órák 15-19 között.